

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна
академія ім. Тараса Шевченка
Кафедра педагогіки, психології
та соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-педагогічної
роботи
Марія БОДНАР
«01» вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 053 Психологія

освітньо-професійна програма Психологія

Кременець – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни Психологічна служба в закладах освіти для студентів, які навчаються за спеціальністю 053 Психологія. Кременець, 2025.16 с.

Розробник: Тетяна Новак, доцент кафедри педагогіки, психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент.

Робочу програму навчальної дисципліни схвалено на засіданні кафедри педагогіки, психології та соціальної роботи.

Протокол № 1 від 01.09.2025 року

В.о. завідувача кафедрою

Маріанна Ярошук

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціалізація, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –3	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
Кількість модулів – 1			
Змістових модулів – 2			
Загальна кількість годин –90	Освітньо-професійна програма: Психологія Освітній ступінь: перший (бакалаврський)	Рік підготовки:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,2		3	3
		Семестри	
		6	6
		Лекції	
		18 год	6
		Практичні, семінарські	
		18 год	6
		Самостійна робота	
54 год		78	
	Вид контролю: екзамен		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 38%/62%.

для заочної форми навчання – 13 % /87 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів теоретичних знань про організацію та діяльність психологічної служби в закладах освіти, ознайомлення з нормативно-правовими основами її функціонування, основними напрямками роботи практичного психолога і соціального працівника, а також підготовка майбутніх фахівців до здійснення психодіагностичної, консультативної, профілактичної та корекційної роботи в освітньому середовищі відповідно до вимог Міністерство освіти і науки України.

Завдання курсу

- ознайомити студентів з теоретичними та нормативними основами діяльності психологічної служби в системі освіти;
- сформувані уявлення про основні напрями роботи практичного психолога та соціального працівника в закладі освіти;
- навчити здійснювати психодіагностичну, консультативну, профілактичну та корекційно-розвиткову роботу з учнями;
- сформувані вміння працювати з педагогами, батьками та адміністрацією з питань навчання, виховання і розвитку дітей;
- ознайомити з особливостями соціально-педагогічної допомоги дітям у складних життєвих обставинах;
- сформувані навички організації профілактичної та профорієнтаційної роботи;
- розвинути професійну відповідальність, рефлексію та дотримання етичних норм діяльності фахівця психологічної служби.

Передумови для вивчення дисципліни

У навчальній дисципліні «Психологічна служба в закладах освіти» узагальнюються та систематизуються знання, набуті студентами під час вивчення базових психологічних і педагогічних дисциплін, зокрема: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Педагогічна психологія», «Соціальна психологія», «Психодіагностика», «Основи психологічного консультування», «Психокорекція», «Соціальна педагогіка» та інших курсів професійної підготовки.

Вивчення ОК «Психологічна служба в закладах освіти» спрямоване на формування у студентів професійних компетентностей:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
-----------------------------------	--

Загальні компетентності	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення, аналізувати власну діяльність. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, здатність до толерантної поведінки. ЗК9. Здатність працювати в команді.
	ЗК 13. Здатність розуміти, висловлювати та інтерпретувати поняття, факти, думки, почуття як усно, так і письмово, слухати, говорити, читати та писати державною мовою у відповідних соціальних та культурних контекстах.
спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК1. Здатність оперувати категоріально- понятійним апаратом психології, розуміти походження психічних розладів і психологічних проблем. СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання). СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел. СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій. СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з урахуванням індивідуально- психологічних характеристик. СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни). СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту. СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики та усвідомлювати межі своєї компетентності. СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
7 - Програмні результати	
Програмні результати навчання	ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та

	пропонувати шляхи їх розв'язання. ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т. ч. з використанням інформаційно- комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань. ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги. ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження. ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки. ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців. ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні з рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання) ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника. ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни). ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.
--	---

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психологічна служба системи освіти як галузь практичної психології

Тема 1-2. Основи організації психологічної служби в системі освіти України

Історія розвитку психологічної служби системи освіти. Структура психологічної служби системи освіти: психологічна служба навчально-виховного закладу, центри практичної психології відповідного рівня (районного, обласного, державного).

Робота обласних, районних та міських центрів практичної психології. Проведення семінарів, тренінгів, експрес-тестування для психологів, педагогічних колективів, адміністрації. Психологічна просвіта: лекції, семінари для вихователів, вчителів, батьків.

Основні завдання та види діяльності психологічної служби системи освіти.

Діагностика: соціальне і психолого-педагогічне обстеження всіх учасників навчально-виховного процесу; моніторинг змісту та умов індивідуального розвитку дітей та підлітків, визначення причин, що утруднюють розвиток та навчання.

Профілактика: попередження відхилень у розвитку особистості, профілактика виникнення конфліктів та проблем у міжособистісних стосунках.

Психологічна експертиза: визначення психічних якостей, здібностей та перспектив розвитку особистості, структури та змісту спілкування в колективі на запити різних органів управління системи освіти, оцінка психолого-педагогічної ефективності нових технологій навчання та виховання.

Психологічна прогностика: проектування змісту та напрямків індивідуального розвитку дитини, визначення тенденцій розвитку групи, міжгрупових процесів, освітньої ситуації в цілому. Консультативно-методична допомога.

Психолого-педагогічна корекція: усунення відхилень в індивідуальному розвитку та поведінці, у міжособистісних та міжгрупових взаєминах, формування адекватної життєвої перспективи, подолання різних форм девіантної поведінки.

Психологічна просвіта: підвищення психологічної культури всіх учасників навчально-виховного процесу.

Соціально-психологічна реабілітація: надання психолого-педагогічної допомоги учасникам навчально-виховного процесу з метою адаптації до нових умов.

Тема 3-4. Організація діяльності практичного психолога

Професія – «Практичний психолог». Кваліфікаційні характеристики і вимоги до практичного психолога. Обов'язки і права практичного психолога. Етичний кодекс в роботі психологічної служби. Сфери діяльності, що регламентуються нормами етичного кодексу. Основні нормативно-законодавчі документи в роботі психологічної служби. Вимоги до роботи практичного психолога. Принципи роботи практичного психолога. Індивідуальний підхід як основний принцип діяльності практичного психолога.

Основні документи в роботі практикуючого психолога: Декларація прав людини; Декларація прав дитини; Етичний кодекс психолога. Посадова інструкція психолога. Проблема особистісної і професійної підготовки психолога-практика в сучасних умовах.

Тема 5-6. Особливості діяльності психолога в закладі дошкільної освіти

Практичний психолог у дошкільному закладі. Основні напрямки роботи практичного психолога з дітьми дошкільного віку. Специфіка діагностичної роботи на різних вікових етапах розвитку дошкільників. Напрямки та форми превентивної та консультативної роботи практикуючого психолога з батьками, вихователями з питань проблемної поведінки дошкільника. Участь психолога у медико-психолого-педагогічній комісії. Види документації практикуючого психолога в дошкільному навчально-виховному закладі. Кабінет психічного розвантаження дитячому садку.

Тема 7-8. Українська практична психологія

Поняття та розвиток практичної психології як науки. Види діяльності практикуючих психологів у різних галузях суспільної практики. Специфіка і взаємозв'язок наукової, практичної та побутової психології. Структура та завдання практичної психології. Національна система соціально-психологічної служби, її завдання та структура.

Змістовий модуль 2. Особливості діяльності психолога в закладах освіти

Тема 9-11. Особливості діяльності психолога в загально-освітньому закладі

Молодший шкільний вік. Психологічна готовність дитини до школи. Сутність, критерії та методи діагностики. Інтелектуальна пасивність молодших школярів: причини її виникнення, шляхи подолання та психопрофілактика.

Підлітковий вік. Загальна вікова характеристика. Особливості психічного розвитку та специфіка навчальної діяльності у даний період. Криза

підліткового віку. Технології психологічної роботи з підлітками. Завдання та зміст психологічної профілактики. Проблеми самооцінки в підлітковому віці. Акцентуації характеру як вид роботи психолога з підлітками. Внутрішні конфлікти підлітків: психодіагностика та корекція. Проблеми міжособистісного спілкування у підлітковому віці. Основні напрямки роботи практичного психолога з учнями середнього, старшого та підліткового віку.

Рання юність. Загальна характеристика віку. Особливості психічного та особистісного розвитку на етапі ранньої юності. Перспективи професійного самовизначення. Життєві цілі та психологічне здоров'я. Проблема сенсу життя в ранньому юнацькому віці. Характеристика основних проблем міжособистісної взаємодії юнацтва (конфлікти, боротьба за лідерство тощо). Технології психологічної роботи з учнями раннього юнацького віку. Профорієнтаційна робота зі старшокласниками. Психологічна підтримка процесу становлення особистої ідентичності юнаків та дівчат як напрямок діяльності психолога в освіті.

Робота з педагогічним колективом як напрям діяльності психологічної служби в системі освіти. Оцінка професійної діяльності викладача. Психологічні вимоги до особистості педагога. Психологічний портрет педагога: позитивні та негативні аспекти. Психологічні особливості педагогічного колективу. Педагогічні конфлікти: сутність, профілактика та методи вирішення. Індивідуальний стиль викладацької діяльності: психологічна допомога у становленні особистості та її корекції.

Тема 12-13. Особливості діяльності психолога у закладах вищої освіти

Основні напрямки діяльності психологічної служби вищої школи. Основні функції та умови ефективної діяльності психологічної служби ЗВО. Основні складові типової структури психологічної служби професійно-технічного училища та ЗВО. Специфіка діагностичної роботи психолога у ЗВО. Проблеми адаптації до умов навчання. Сутність поняття особистісного зростання фахівця.

Тема 14-15. Напрями діяльності практичного психолога

Просвітницька і профілактична робота. Психологічне консультування. Індивідуальна психологічна корекція. Індивідуальна психотерапія. Групові форми психокорекції та психотерапії.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь го	у тому числі				
		л	п	лаб .	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Психологічна служба системи освіти як галузь практичної психології													
Тема 1-2. Основи організації психологічної служби системи освіти України	18	6	6			6	14	2	2				10
Тема 3-4. Організація діяльності практичного психолога	12	4	4			4	14	2	2				10
Тема 5-6. Особливості діяльності психолога в закладі дошкільної освіти	18	6	6			6	14	2	2				10
Тема 7-8. Українська практична психологія	12	4	4			4	10						10
Разом за змістовим модулем 1	60	20	20			20	52	6	6				40
Змістовий модуль 2. Особливості діяльності психолога в закладах освіти													
Тема 9-10-11. Особливості діяльності психолога в загально-освітньому закладі	14	4	4			6	24	2	2				20
Тема 12-13. Особливості діяльності психолога у закладах вищої освіти	12	4	4			4	14	2	2				10
Тема 14-15. Напрями діяльності практичного психолога	14	2	2			10	10						10
Разом за змістовим модулем 2	40	10	10			20	48	4	4				40
Усього годин	100	30	30			40	100	10	10				80
Модуль 2													
ІНДЗ	20		-	-	20	-	20		-	-	20	-	
Усього годин	120	30	30		20	40	120	10	10		20		80

5. Теми практичних занять

п/п	Теми занять	Кількість годин	
		денна	заочн.
1-2.	Основи організації психологічної служби системи освіти України	6	2
3-4.	Організація діяльності практичного психолога	4	2
5-6.	Особливості діяльності психолога в закладі дошкільної освіти	6	2
7-8.	Українська практична психологія	4	
9-11.	Особливості діяльності психолога в загально-освітньому закладі	4	2

12-13.	Особливості діяльності психолога у закладах вищої освіти	4	2
14-15.	Напрями діяльності практичного психолога	2	
	Всього	30	10

8. Самостійна робота

Самостійна робота студентів є важливою складовою навчального процесу. Її спрямовано на засвоєння знань, формування вмінь та навичок навчання дітей дошкільного віку. Вона сприяє розвитку інтересу майбутніх педагогів до творчої роботи і здатності розв'язання наукових завдань.

Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою з дисципліни та методичними рекомендаціями викладача. Для самостійного опрацювання рекомендовано опрацювання наукової літератури та періодичних видань.

Самостійна робота з дисципліни «Психологічна служба в закладах освіти» передбачає підготовку теоретичних питань курсу; опрацювання лекційного матеріалу; виконання завдань для самоконтролю та самостійної роботи; опрацювання нормативно-правової бази, періодичної літератури; підготовку наукових повідомлень.

1. Розкрити специфіку роботи психолога в школах-інтернатах.
2. Підготувати психологічну статтю до газети за обраною студентами темою.
3. Викласти власні враження про роботу практикуючих психологів у вигляді письмового звіту
4. Проаналізувати Положення "Про психологічну службу системи освіти України"
5. Законспектувати основні положення концепції про Національну систему соціально-психологічної служби України
6. Навести власні враження про роботу практикуючих психологів та обґрунтувати свою відповідь.
7. Написати узагальнену характеристику моделі особистості спеціаліста
8. Законспектувати основні аспекти професійної підготовки працівників психологічної служби
9. Описати основні напрямки просвітницько-пропагандистської діяльності шкільної психологічної служби
10. Проаналізувати поняття «психологічне консультування». Визначити основні підходи до психологічного консультування.
11. Підібрати методики проведення експертизи професійної компетентності педагога
12. Поміркувати і висловити свої думки про сім виховательських позицій у відношенні до дитини
13. Підібрати доцільні методики діагностики та продемонструвати організацію обстеження дитини 5 року життя
14. Розробити одну із форм психологічної роботи з батьками (на вибір студента)
15. Скласти діагностичну програму з визначення психологічної готовності дітей до шкільного навчання
16. Здійснити порівняльну характеристику особливостей психічного розвитку та навчання шести- і семирічних дітей
17. Підібрати методики для дослідження особливостей шкільної дезадаптації першокласників
18. Завдання для творчої роботи: описати особливості проведення профорієнтаційної роботи з старшокласниками
19. Розробити основні напрямки роботи шкільного психолога зі старшокласниками
20. Розробити тематику циклу лекцій для вчителів (на вільний вибір студента).
21. Самостійне опрацювання (конспектування).
22. Назвати основні напрямки діяльності психологічної служби вищої школи
23. Законспектувати основні умови ефективної діяльності психологічної служби ЗВО
24. Розкрити суть поняття особистісного зростання майбутнього фахівця.
25. Описати фактори підвищення ефективності психічного розвитку дітей у закладах

інтернатного типу

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДЗ прилюдним захистом навчального проекту.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: належним чином оформлена та представлена аудиторії завершена теоретично-практична робота у межах навчальної програми курсу.

Вид ІНДЗ: дослідження у вигляді реферату, структурними елементами якого є вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Критерії оцінювання ІНДЗ. Представлення результатів навчально-дослідної роботи здійснюється студентами через усну доповідь з використанням електронних засобів інтерактивної дошки СМАРТ. Студент повинен продемонструвати оригінальність і самостійність у викладенні думок разом із вмінням користуватись науковою та довідковою літературою, синтезувати інформацію з різних джерел. Електронна презентація повинна містити медіафайли – фото, звукові та відеофайли, а також різні медіаефекти.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з курсу «Психологічна служба в закладах освіти». Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 20 балів.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ З КУРСУ «Психологічна служба в закладах освіти»

1. Історія становлення державної системи психологічної служби.
2. Теоретичні узагальнення зарубіжного досвіду діяльності психологічних служб.
3. Характеристика завдань Національної системи соціально-психологічної служби.
4. Просвітницька діяльність психологічної служби у вищих навчальних закладах.
5. Профілактична робота служби сім'ї.
6. Основні принципи і проблеми в діяльності сучасного психолога-практика.
7. Основні аспекти професійної підготовки працівників психологічної служби.
8. Етична концепція психологічної служби.
9. Особистісне і професійне самовизначення вітчизняного психолога-практика.
10. Організація психологічної служби в школі.
11. Сучасні проблеми шкільної психологічної служби.
12. Способи організації консультаційного процесу в школі.
13. Особливості роботи районних (міських) центрів практичної психології.
14. Проблеми професійної роботи зі старшокласниками в сучасних умовах інформаційного впливу.
15. Проблематика та засоби психологічної роботи з дошкільнятами.
16. Виховання у дітей почуттів за методом Монтесорі.
17. Організація психологічної служби дошкільних навчальних закладів.
18. Напрямки роботи практикуючого психолога з батьками та вихователями.
19. Психологічна характеристика підліткової кризи.
20. Врахування вікових особливостей юнацтва в роботі шкільного практичного психолога.
21. Визначення сфери професійних інтересів юнацтва.
22. Проблематика психологічної роботи з педагогічним колективом.
23. Оптимізація спілкування підлітка школи-інтернату у зарубіжній психології.
24. Порівняльна характеристика психічного розвитку вихованця школи-інтернату у масовій школі.
25. Дослідження проблеми дитини школи-інтернату у зарубіжній психології.

10. Методи навчання

Розповідь, обговорення, пояснення, дискусія; ілюстрація, демонстрація, спостереження; репродуктивні, проблемно-пошукові й дослідницькі; особистісно-орієнтовані, індуктивні, дедуктивні, виконання творчих завдань до практичних занять, групові дискусії.

11. Методи контролю

Усне опитування, взаємоперевірка, самооцінка, колективне оцінювання, перевірка конспектів першоджерел, оцінювання реферативних повідомлень, перевірка результатів дослідження, перевірка зошитів з практичними роботами, тестові завдання, термінологічний диктант, захист індивідуального завдання (реферату).

12. Критерії оцінювання результатів навчання (денна форма навчання)

Оцінка «**відмінно**» виставляється за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

Оцінка «**добре**» виставляється за вияв студентом повних, систематичних знань з дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури; здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але студент допускає несуттєвих помилок при викладанні матеріалу.

Оцінка «**задовільно**» виставляється за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною та додатковою літературою, передбаченою програмою; студент допускає суттєвих помилок при викладанні матеріалу, але спроможний усунути їх із допомогою викладача.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється за викладення студентом матеріалу, що складає менше 50% необхідного обсягу; незнання основного активного словника і граматичних правил: невміння передати навчальну інформацію засобами іноземної мови адекватно, неспроможність дати відповіді на запитання викладача.

Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентів, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

✓ критерії оцінювання семінарс

✓ ьких / практичних занять

0 балів – здобувач вищої освіти не бере участь в обговоренні питань семінарського / практичного заняття, не має елементарних уявлень про об'єкт вивчення теми, не працює в команді, не має відповіді на питання заняття.

1 бал – здобувач вищої освіти бере участь в обговоренні питань семінарського / практичного заняття, має елементарні, фрагментарні уявлення про об'єкт вивчення теми, працює в команді, але повної розгорнутої відповіді на всі питання заняття немає, не дотримується чистоти мовлення.

2 бали – здобувач вищої освіти бере активну участь в обговоренні питань семінарського / практичного заняття, виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, працює в команді, але немає розгорнутої відповіді на всі питання заняття, не виявляє чіткості у формулюванні, не дотримується чистоти мовлення.

3 бали – здобувач вищої освіти правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, бере активну участь в обговоренні питань семінарського / практичного заняття, вміє працювати в команді, дотримується послідовності у викладенні матеріалу. Разом з тим, у відповіді допускає неточності, окремі відповіді на питання семінарського / практичного заняття відсутні, відчуває скованість перед аудиторією, читає з конспекту та допускає порушення правил ділового мовлення.

4 бали – здобувач вищої освіти добре володіє вивченим матеріалом у межах

програми, застосовує знання під час вирішення практичних завдань, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією, має розгорнуті відповіді на всі питання семінарського / практичного заняття, бере активну участь у командній роботі, в обговоренні питань та виступає з доповіддю, але відчуває скованість перед аудиторією, під час доповіді користується конспектом.

5 балів – здобувач вищої освіти має розгорнуті відповіді на всі питання семінарського / практичного заняття; володіє гнучкими знаннями не лише в межах вимог навчальної програми, але й використовує додаткові матеріали, аргументовано застосовуючи їх у різних ситуаціях; уміє знаходити інформацію та аналізувати її; ставити і розв'язувати проблеми, у командній роботі займає лідерські позиції; виступаючи з доповіддю на занятті, вміло організовує дискусію між учасниками семінарського / практичного заняття; вільно тримається перед аудиторією; дотримується чистоти мовлення.

✓ **критерії оцінювання самостійної роботи**

1. Логічність і послідовність викладення матеріалу - **1 бали**
2. Повнота розкриття теми - **1 балів**
3. Самостійний і творчий підхід до аналізу досліджуваної проблеми - **1 балів**
4. Грамотність тексту - **1 бал**
5. Ґрунтовний висновок - **1 бали**

Максимально можлива кількість набраних балів за самостійну роботу – **5 балів**.

✓ **критерії оцінювання ІНДЗ**

1. Якість оформлення ІНДЗ - **1 бал**
2. Логічність і послідовність викладення матеріалу - **2 бали**
3. Повнота розкриття теми - **5 балів**
4. Самостійний і творчий підхід до аналізу досліджуваної проблеми - **4 бали**
5. Грамотність тексту - **2 бал**
6. Посилання на першоджерела - **3 бали**
7. Ґрунтовний висновок - **3 бали**

Максимально можлива кількість набраних балів за ІНДЗ – **20 балів**.

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Приклад для заліку (денна форма)

Модуль 1																ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль І								Змістовий модуль ІІ									
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	С Р		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	100

Критерії оцінювання результатів навчання (заочна форма навчання)

Оцінка «**відмінно**» виставляється за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

Оцінка «**добре**» виставляється за вияв студентом повних, систематичних знань з дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури; здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але студент допускає несуттєвих помилок при викладанні матеріалу.

Оцінка «**задовільно**» виставляється за вияв знання основного навчального матеріалу

в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною та додатковою літературою, передбаченою програмою; студент допускає суттєвих помилок при викладанні матеріалу, але спроможний усунути їх із допомогою викладача.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється за викладення студентом матеріалу, що складає менше 50% необхідного обсягу; незнання основного активного словника і граматичних правил: невміння передати навчальну інформацію засобами іноземної мови адекватно, неспроможність дати відповіді на запитання викладача.

Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентів, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

✓ **критерії оцінювання семінарських / практичних занять**

0 балів – здобувач вищої освіти не бере участь в обговоренні питань семінарського / практичного заняття, не має елементарних уявлень про об'єкт вивчення теми, не працює в команді, не має відповіді на питання заняття.

1-3 бали – здобувач вищої освіти бере участь в обговоренні питань семінарського / практичного заняття, має елементарні, фрагментарні уявлення про об'єкт вивчення теми, працює в команді, але повної розгорнутої відповіді на всі питання заняття немає, не дотримується чистоти мовлення.

4-5 бали – здобувач вищої освіти бере активну участь в обговоренні питань семінарського / практичного заняття, виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, працює в команді, але немає розгорнутої відповіді на всі питання заняття, не виявляє чіткості у формулюванні, не дотримується чистоти мовлення.

6-7 балів – здобувач вищої освіти правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, бере активну участь в обговоренні питань семінарського / практичного заняття, вміє працювати в команді, дотримується послідовності у викладенні матеріалу. Разом з тим, у відповіді допускає неточності, окремі відповіді на питання семінарського / практичного заняття відсутні, відчуває скованість перед аудиторією, читає з конспекту та допускає порушення правил ділового мовлення.

8-9 бали – здобувач вищої освіти добре володіє вивченим матеріалом у межах програми, застосовує знання під час вирішення практичних завдань, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією, має розгорнуті відповіді на всі питання семінарського / практичного заняття, бере активну участь у командній роботі, в обговоренні питань та виступає з доповіддю, але відчуває скованість перед аудиторією, під час доповіді користується конспектом.

10 балів – здобувач вищої освіти має розгорнуті відповіді на всі питання семінарського / практичного заняття; володіє гнучкими знаннями не лише в межах вимог навчальної програми, але й використовує додаткові матеріали, аргументовано застосовуючи їх у різних ситуаціях; уміє знаходити інформацію та аналізувати її; ставити і розв'язувати проблеми, у командній роботі займає лідерські позиції; виступаючи з доповіддю на занятті, вміло організовує дискусію між учасниками семінарського / практичного заняття; вільно тримається перед аудиторією; дотримується чистоти мовлення.

✓ **критерії оцінювання самостійної роботи**

- Якість оформлення - **1 бал**
- Логічність і послідовність викладення матеріалу - **2 бали**
- Повнота розкриття теми - **3 балів**
- Самостійний і творчий підхід до аналізу досліджуваної проблеми - **3 бали**
- Грамотність тексту - **2 бал**
- Посилання на першоджерела - **1 бали**
- Ґрунтовний висновок - **3 бали**

Максимально можлива кількість набраних балів за самостійну роботу – **15 балів**.

✓ **критерії оцінювання ІНДЗ**

1. Якість оформлення ІНДЗ - **1 бал**
2. Логічність і послідовність викладення матеріалу - **2 бали**
3. Повнота розкриття теми - **5 балів**
4. Самостійний і творчий підхід до аналізу досліджуваної проблеми - **4 бали**
5. Грамотність тексту - **2 бал**
6. Посилання на першоджерела - **3 бали**
7. Ґрунтовний висновок - **3 бали**

Максимально можлива кількість набраних балів за ІНДЗ – **20 балів**.

**13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
(заочна форма)**

Модуль 1							(ІНДЗ)	Сума
Змістовий модуль І				Змістовий модуль ІІ				
Т1	Т2	Т3	СР	Т4	Т5	СР	20	100
10	10	10	15	10	10	15		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D	задовільно	
60–68	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

**14. Рекомендована література
Основна**

1. Дудник О. А. Організація діяльності психологічної служби. Умань : Візаві, 2023. 266 с.
2. Психологічна служба в закладах освіти : навч.-метод. посіб. / уклад. : Т.М. Дука . Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. 192 с. *(рекомендовано до друку Вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол №10 від 24 квітня 2018 р.).*
3. Легка Л. М., Семенча Л. Г. Організація діяльності психологічної служби. Львів : Новий світ – 2000, 2017. 370 с.
4. Легка Л. М., Семенча Л. Г. Організація діяльності психологічної служби. Львів : Новий світ – 2000, 2010. 370 с.

5. Митник О. Я. Організація психологічної служби. Київ : Слово, 2017. 122 с.
6. Строяновська О. В. Психологічна служба в системі освіти: практикум з навчального курсу для практичних психологів. К. : Каравела, 2013. 175 с.
7. Строяновська О. В. Психологічна служба в системі освіти: практикум з навчального курсу для практичних психологів. К. : Каравела, 2010. 175 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <https://moodle.udpu.edu.ua/course/view.php?id=1660>
2. Нормативна база(Закони, Положення, Укази президента України, Листи МОНУ) (див. літературу).
3. Поглиблюють інформація про особливості педагогічної професії та організацію навчально-виховного процесу у вузі, розміщені на вебсторінках:
 - www.nduv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки ім. Вернадського.
 - www.nduv.gov.ua – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України.
 - www.tnpu.edu.ua – веб-сторінка Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.